Nederlandse Vereniging
voor Raadsleden

Postbus 30435
2500 GK Den Haag
(070) 37 38 195
www.raadsleden.nl
info@raadsleden.nl

Aan: Gemeenteraad
Via: mailing aan de griffier

Betreft: herfstbrief 2021 Nederlandse Vereniging voor Raadsleden

Den Haag, 18 november 2021

Geachte gemeenteraad,

Het raadslidmaatschap is het mooiste politieke ambt dat er bestaat, als raadslid kunt u het verschil maken voor inwoners! Bovendien is het natuurlijk prachtig om je als volksvertegenwoordiger in te zetten voor uw gemeente.

De gemeenteraad is het platform waar alle kwesties, knelpunten en vragen die in de gemeente spelen aan de orde gesteld kunnen worden. De coronacrisis heeft dat opnieuw duidelijk gemaakt: zonder echte betrokkenheid van de gemeenteraad is er geen functionerende lokale democratie. Een sterke raad doet er dus toe!

Een sterke rol en positie van u als raadslid en de gemeenteraad in de lokale democratie is het doel waar wij als Nederlandse Vereniging voor Raadsleden ons inzetten. De gemeenteraad is namelijk niet alleen in formele zin het hoogste bestuursorgaan maar dient dat ook in de praktijk van alle dag zo te zijn. Wanneer raadsleden het verschil kunnen maken, blijft het raadslidmaatschap aantrekkelijk en heeft het raadswerk aanzien.

In deze brief informeren wij u graag wat de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden heeft gedaan in het afgelopen jaar, maar ook wat wij van plan zijn.

Ik wens u veel sterkte met uw belangrijke taak!

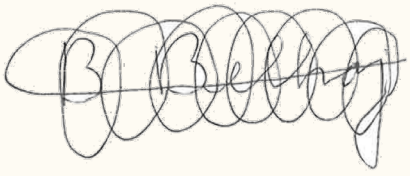

Bahreddine Belhaj, voorzitter Nederlandse Vereniging voor Raadsleden.

Wat deed de vereniging de afgelopen periode voor u?

Belangenbehartiging
De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden behartigt de belangen van alle Nederlandse raadsleden bij ministeries, de Tweede Kamer en de VNG.

- **Modernisering verlofregeling**
  Werkdruk en beschikbare tijd om het raadswerk uit te voeren zijn knelpunten voor bijna elk raadslid. Daarom is het wenselijk en nodig om een verlofregeling te hebben die past bij de huidige tijd en die het raadswerk ook in de toekomst aantrekkelijk houdt. Raadsleden hebben hiervoor initiatieven genomen en wij lobbyen met hen om te komen tot een modernisering en eigentijdse verlofregeling. Meer hierover lezen? Bekijk onze themapagina rechtspositie:
  https://www.raadsleden.nl/actueel/themas/rechtspositie

- **Digitaal vergaderen**
  Tijdens de coronapandemie kon de raad zijn taak en rol als hoogste bestuursorgaan in de gemeente uitvoeren, door de mogelijkheid van digitaal vergaderen. Echter, raadsleden vergaderen het liefste gewoon in levenden lijve in de raadszaal en in het stad/gemeentehuis. Wij zetten ons graag met alle raadsleden in voor een toekomstige regeling die digitaal vergaderen mogelijk maakt én die recht doet aan een volwaardig democratisch debat. "Wij willen dat dit netjes wordt geregeld", betoogde onze voorzitter, zie:
  https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/digitaal-vergaderen-blijft-mogelijk
  En zie ook onze themapagina digitaal vergaderen: *<lees verder>*

- **1 profiel voor de griffier**
  Een sterke positie en rol van de raad is gediend met de beste en sterkste ondersteuning door de griffie. Een gelijkwaardige positie van de griffier in de lokale driehoek met gemeentesecretaris en burgemeester is daarom essentieel. Wij zijn daarom blij dat ook de VNG dit beginsel heeft omarmd en bevelen elke raad en werkgeverscommissie van harte aan om het opgestelde profiel voor de griffier te gebruiken, zie:
  https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/gelijkwaardige-positie-griffier-als-ondersteuner-van-de-raad

- **Coronawetgeving**
  Betrokkenheid van de gemeenteraad bij de coronamaatregelen met ruimte voor lokaal maatwerk. Daarvoor maakten ons met succes sterk, want wij vinden het belangrijk vinden dat ook in tijden van crisis de lokale democratie blijft functioneren.
  <lees verder>

- **Externe voorzitter raadscommissies**
  De externe voorzitter voor raadscommissievergaderingen biedt verlichting voor het intensieve raadswerk. Wij voeren een lobby zodat na de Tweede Kamer ook de Eerste Kamer hiermee instemt.

- **Greep op regionale samenwerking**
  Om onze greep op regionale samenwerking te versterken, werkt politiek Den Haag aan meer en nieuwe regels. Ook hier geldt: het gaat niet alleen om regels! Wij hebben dat de minister maar ook de Tweede Kamer laten weten. Bovendien presenteren wij een dezer dagen de nieuwste conclusies uit ons 4-jaarlijks onderzoek onder raadsleden over grip en controle op regionale samenwerking.
  <lees verder>

Opleiding en toerusting
Raadsleden leren het meeste van elkaar. Daarom faciliteert de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden bijeenkomsten van raadsleden. We doen dat online én met fysieke bijeenkomsten.

- **Raadsacademies**
  We organiseren bijeenkomsten (online en fysiek) om raadsleden te helpen hun raadswerk beter te doen. Bekijk hier onze agenda.
  https://www.raadsleden.nl/actueel/agenda

- **Werkdruk**
  We hebben gesprekken gevoerd met raadsleden en griffiers over hoe om te gaan met werkdruk. Binnenkort verschijnt er een handreiking met visuele ondersteuning met tips en aanbevelingen voor raad, raadsleden en griffiers.

- **Werkgeversfunctie**
  Er is een landelijke klankbordgroep met leden van de werkgeverscommissie uit de raad. We bespreken o.a. de ideale omvang van een griffie, de gelijkwaardige positie van de griffie met gemeentesecretaris en burgemeester, hoe werkgeverscommissies hun rol als werkgever beter kunnen uitvoeren. Interesse? Mail naar: info@raadsleden.nl

- **Leeromgeving**
  De Digitale Leeromgeving is er voor raadsleden om elk moment van de dag te bezoeken en te vinden wat een raadslid nodig heeft om zijn werk beter te doen. Deze leeromgeving is in 2021 uitgebreid met nieuwe leerlijnen en een groot aantal video's, handreikingen en nieuwe modules:
  https://academieportal.nl/raadsleden/?toremove=/raadsleden&goback=leeromgeving.raadsleden.nl

- **Opleidingengids**
  Waarom is leren en ontwikkelen als raadslid belangrijk? In onze Opleidingengids vertellen o.a. collega-raadsleden over wat raadslid zijn hen heeft gebracht, over het belang van leren en ontwikkelen en de nieuwste en meest actuele opleidingen.
  Zie voor de Opleidingengids 2021:
  https://www.raadsleden.nl/sites/www.raadsleden.nl/files/documenten/brochure_2021_hr_final.pdf

Onderzoek
Om zaken aan de orde stellen, is het belangrijk te weten wat de mening van raadsleden is. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden doet daarom onderzoek naar waar u als raadslid tegenaan loopt en aan welke ondersteuning behoefte is.

- **Raadsprogramma's**
  We hebben een onderzoek door de Erasmus Universiteit laten uitvoeren naar de ervaringen van raadsleden die in hun raad werkten met raadsprogramma's. Dat heeft een routekaart naar raadsprogramma's opgeleverd, zie:
  https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/routekaart-helpt-bij-keuze-raadsprogramma

- **Diversiteit (meedoen) en inclusiviteit (meepraten)**
  We hebben een onderzoek uitgevoerd naar de betekenis van diversiteit (meedoen) en meepraten (inclusiviteit) van vrouwelijke raadsleden en raadsleden met een migrantenachtergrond, zie:
  https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/raadsleden-meer-diversiteit-in-raad-voor-betere-afspiegeling
  Bovendien hebben we interviews gepubliceerd met vrouwelijke raadsleden en raadsleden met een migrantenachtergrond over de problemen waarmee zij te maken kregen, zie:
  https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/twijfel-niet-aan-jezelf-als-je-een-minderheidsstandpunt-inneemt

- **Fulltime raadslidmaatschap**
  We hebben een landelijk onderzoek gehouden over de wenselijkheid van fulltime raadslidmaatschap en de ondersteuning die raadsleden nodig hebben vanwege tijdsgebrek, zie:
  https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/alleen-raadsleden-uit-grote-gemeenten-willen-fulltime-raadslidmaatschap

- **Tijdsbesteding Nationaal Raadsledenonderzoek 2021**
  Hoe besteden raadsleden hun tijd? Hoeveel tijd is er voor de contacten met inwoners en hoeveel tijd is er nodig voor het vergaderen in het gemeente/stadhuis? Is tijdsgebrek een van de redenen om te stoppen als raadslid? De antwoorden worden gegeven in het Nationaal Raadsledenonderzoek 2021 dat onze kennispartner Daadkracht heeft uitgevoerd. Houd onze website en social media in de gaten voor de resultaten.

- **Regionale verschillen in politieke cultuur**
  We hebben een onderzoek laten uitvoeren naar de verschillen in politieke cultuur en daaruit blijkt dat er 4 typen te onderscheiden zijn. Benieuwd? Bekijk hier dit interessante onderzoek https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/vier-typen-lokale-bestuurscultuur

Wat gaan we het komend half jaar doen?

Belangenbehartiging
Een sterke raad doet ertoe in de lokale democratie. Vanuit die doelstelling wil de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden ook in 2021 raadsleden ondersteunen voor een sterkere rol en rechtspositie. We willen met raadsleden het gesprek voeren over de toekomst van het raadslidmaatschap en wat er nodig is om het raadswerk met aanzien en op een aantrekkelijke wijze te blijven uitvoeren. Centraal in 2022 staat: Hoe gaan we met elkaar om?

- **Modernisering verlofregeling**
  Wij hebben van tientallen raadsleden en gemeenteraden adviezen en tips gekregen hoe we met de modernisering van de verlofregeling verder aan de slag dienen te gaan. Uiteraard gaan we daar volop mee bezig om te komen tot aanpassing.

- **Rechtspositie**
  Voor vragen over rechten en positie van u als raadslid kunt u bij onze vereniging terecht. Als raadslid heeft u wettelijk recht op ondersteuning, allerlei vergoedingen en toelagen en recht op bijvoorbeeld verlof. Op onze site vindt u een overzicht van de rechtspositieregelingen. Worstelt u met een juridisch vraagstuk? Bekijk de juridische FAQ en/of stuur een mail *<lees verder>*

- **Commissieleden**
  Commissieleden, die geen raadslid zijn, vervullen een belangrijke ondersteunende rol voor het raadswerk. Wat is hun positie en rol? We presenteren binnenkort een handreiking en een overzicht hoe we willen werken aan het versterken van de positie van burgercommissieleden.

- **Hoe weerbaar is uw raad**?
  Helaas hebben raadsleden te maken met agressie, bedreiging of geweld. Ga met elkaar in gesprek over ondermijning en integriteitskwesties. Aanbeveling: doe aangifte en spreek er over! Lees hier de conclusies uit het raadsledenonderzoek en uit de interviews, zie: https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/raadsleden-agressie-en-intimidatie-melden. We faciliteren je daarbij graag. Vragen? Neem dan contact op e: info@raadsleden.nl

- **Raad als werkgever van de griffier**
  De gemeenteraad is de werkgever van de griffier. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden ondersteunt werkgeverscommissies om de werkgeversfunctie goed en behoorlijk uit te voeren. We zetten ons daarnaast in voor een gelijkwaardige positie van de griffier en voeren het gesprek over het belang van een sterke griffie voor een sterke positie als raad. Mail ons voor vragen en meer informatie op info@raadsleden.nl

  Leden van de werkgeverscommissie kunnen zich aanmelden voor onze landelijke klankbordgroep werkgeverscommissieleden. *<lees verder>*

Opleiding en toerusting
Om u als raadslid te ondersteunen om uw rol krachtig en effectief uit te voeren, houden we ook komend jaar fysieke en online bijeenkomsten. Daarnaast is er natuurlijk ook de Digitale Leeromgeving waar u alle noodzakelijke informatie kunt vinden.

- **Klaar voor 4 jaar**
  Een goede sterke start als raadslid en als raad na de raadsverkiezingen van maart 2022 is van groot belang. Daarom houden wij voor raadsleden zogeheten Klaar-voor-4-jaarbijeenkomsten. Wij doen dat zo veel mogelijk in uw directe omgeving. Houd onze website in de gaten voor deze bijeenkomsten en nodig nieuwe en ervaren kandidaat-raadsleden (en commissieleden) uit voor deze Klaar voor 4 jaarbijeenkomsten! https://www.raadsleden.nl/actueel/agenda

- **Raadstegels voor een sterke raad**
  We verzorgden in 2021 (online) raadsacademies over allerlei onderwerpen die van belang zijn om als raad sterk in positie te komen. Want een sterke raad doet ertoe! Onderstaande 9 thema's spelen daarbij een cruciale rol:
  - Wat voor raadslid wil ik zijn?
  - Hoe gaan we met elkaar om?
  - Hoe bepaal ik de koers van de gemeente en controleer ik de gemaakte afspraken?

- Hoe houd ik grip op de informatievoorziening?
- Hoe regel ik goede ondersteuning door de griffie?
- Hoe zet ik mijn hulptroepen (Rekenkamer, Ombudsfunctie en accountant) het beste in?
- Hoe houd ik grip op de regio?
- Hoe zorg ik voor veiligheid in de gemeente?
- Wat is de rol van het boegbeeld van de raad: de burgemeester of toch een vicevoorzitter?

Deze 9 thema's hebben we uitgewerkt in 9 raadstegels, die de basis vormen voor een sterke Raad die ertoe doet, zie: https://www.raadsleden.nl/actueel/themas/raadstegels. Hoe word ik met deze 9 raadstegels een sterke raad? Zie: https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/in-negen-stappen-naar-een-sterke-raad

- **Overdrachtsdocument**
  Mag de oude raad over zijn graf heen regeren? Een oude wijsheid is dat de oude raad dat niet moet doen, maar de raad doet er wel verstandig aan de nieuwe raad goed en sterk in positie te brengen. Dat kan door ervaringen, lessen, inzichten en tips te delen aan de nieuwe raad. Het overdrachtsdocument biedt daarvoor de basis om dat te doen, zie: https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/zorg-voor-een-sterke-start-van-de-nieuwe-raad-met-het-overdrachtsdocument

- **Digitale leeromgeving**
  Ondersteuning 24/7 vindt u op de Digitale Leeromgeving voor raadsleden: e-learnings, handreikingen en filmpjes over actuele thema's en de vaardigheden die jij als raadslid nodig heeft. De Leeromgeving is vrij toegankelijk, u heeft geen inlog nodig. Maandelijks attenderen we u met de Nieuwsbrief Leeromgeving op de nieuwste opleidingsmodules. Ga naar de leeromgeving > https://academieportal.nl/raadsleden/?toremove=/raadsleden&goback=leeromgeving.raadsleden.nl

- **Wat zijn uw kwaliteiten als raadslid?**
  Op welke punten wilt u in de laatste maanden van deze raadsperiode nog verder ontwikkelen? Met de gratis competentiescan krijgt u inzicht in sterke punten en ontwikkelpunten. U krijgt een persoonlijk advies welke competities uit het profiel voor raadsleden u nog verder kan ontwikkelen en welke trainingen daarbij passen. Ook hebben wij een aantal interessante ontwikkelmogelijkheden klaarstaan voor raadsleden en commissieleden die afscheid nemen. Houdt de website in de gaten en vul alvast de Competentiescan in!
  <*Doe de competentiescan*>

Nederlandse Vereniging
voor Raadsleden

Onderzoek
Ook komend jaar doen we onderzoek. We zijn benieuwd naar de samenstelling van de nieuwe gemeenteraden, we willen weten hoe nieuwe raden denken over rol en positie van de raad en we zijn benieuwd of de nieuwe raad uit de voeten kon met het overdrachtsdocument van de oude raad.

Word lid
Ruim de helft van de raadsleden is lid van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, ook een groot deel van commissieleden is lid van onze belangenvereniging. Om de rol en positie van raadsleden verder te versterken, en onze ondersteuning en specifieke dienstverlening voor raadsleden verder te versterken, is het heel waardevol wanneer u – mocht u nog geen lid bent – ook lid wordt van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. Stuur deze mail ook vooral door naar diegenen voor wie het interessant kan zijn om lid te worden. Voor vertrekkende raadsleden of geïnteresseerden is er de optie om "Vriend van" te worden, zie: *<Word lid!>*

Contact
De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden is voor vragen of suggesties te bereiken op nummer 070-373 8195 of per mail.

Volg ons op Twitter, Facebook, LinkedIn, Instagram